Per uns ajuntaments i unes escoles catalans i democràtics

L'espectacle ofert per l'Ajuntament de Barcelona el dia 4 de març -repetit pel de Girona tres dies després- denegant una petita partida del pressupost municipal (el 0,07% a Barcelona!) per a l'ensenyament del català, ha estat un dels més ignominiosos de la seva llarga carrera de traïcions i -lladronicis sota el franquisme. La reacció popular ha estat de clara repulsa d'aquestes negatives, i a Barcelona s'ha demanat públicament la dimissió dels divuit "concejales" del no i de l'alcalde que, tolerant l'insult d'uns senyors que no representen res ni ningú, va mostrar una total manca -d'arrelament en el país real. És clar que, coneixent la tradició de servilisme dels càrrecs subalterns franquistes, no se'n podia esperar altra cosa ni són ells els únics responsables d'això.

No és estrany, en efecte, que els fets s'hagin produït així: ni els alcaldes ni els "concejales" -no han estat elegits pel poble que diuen representar. Davant aquesta absència de representativitat democràtica, el sorprenent hauria estat el contrari, és a dir, que aquests ajuntaments s'haguessin mostrat receptius a les profundes aspiracions populars per la normalització de la llengua i la cultura catalanes i per l'oficialitat del nostre idioma. En aquest sentit, les negatives dels ajuntaments de Barcelona i Girona han tingut una virtud: recordar, als qui ja ho havien oblidat o als qui ho ignoraven, que la llengua i la cultura catalanes han estat implacablement perseguides pel franquisme i que la seva llibertat i el seu ple desenvolupament només es poden produir amb la derrota de la dictadura feixista, amb un canvi democràtic i amb "el restabliment provisional de les institucions i dels principis configurats en l'Estatut de 1932, com a expressió concreta d'aquestes llibertats /democràtiques/ a Catalunya i com a via per arribar al ple exercici del dret d'autodeterminació, com diu el punt programàtic 3er. de l'Assemblea de Catalunya. En definitiva, els ajuntaments de Barcelona i Girona no han volgut ni tan sols aprofitar l'ocasió per fer un gest demagògic, destinant una partida notablement migrada per a l'ensenyament del català, que per salvar les deficiències presents exigeix molts més milions de pessetes. Per damunt de tot, s'han sentit hereus d'aquells consistoris imposats per la força de les armes l'any 1939, els quals van tenir la vergonyosa missió a nivell local de liquidar tot vestigi d'autonomía, de democràcia i de catalanitat, a profit del caciquisme i de les arques de l'oligarquia franquista.

En aquest context, no ens pot enganyar el fet que les autoritats franquistes intentin avui maniobres de "tolerància" envers certes manifestacions catalanes fins ara no permeses: exhibició de la bandera catalana en edificis oficials, ús del català en emissions radiofòniques "normals", "encoratjament" de certes activitats relacionades amb l'ensenyament de la llengua catalana, etc. Aquesta política de "tolerància", que, sota l'aparença d'un recolzament oficial, no és sinó una barroera manipulació, neix d'un replegament tàctic, forçat per les debilitats i contradiccions del règim i per la formidable combativitat del moviment de masses democràtic pels drets nacionals de Catalunya. En aquest sentit, les maniobres del governador civil de Barcelona, que ha intervingut de manera decisiva en la palinòdia que van haver de cantar els "concejales" barcelonins l'endemà mateix del ple municipal, no ens poden fer oblidar que, en aquesta província, ell és precisament el representant més qualificat del govern que té subjugat el poble català i que impedeix que es manifesti en llibertat la seva cultura nacional. Les maniobres franquistes, doncs, només poden enganyar certs sectors que amb simples retocs formals a l'actual situació -insostenible per a tothom- ja es mostrarien satisfets: ús "públic" del català, però no ús oficial; ensenyament del català (optatiu), -però no ensenyament en català; algun diari en català, però no catalanització massiva de la premsa; emissions radiofòniques o televisives en català, però no ràdio i televisió catalanes, etc. En definitiva, "regionalismo bien entendido" si, però no autodeterminació del poble català.

L'enorme ressò popular que han tingut els incidents provocats pels ajuntaments de Barcelona i Girona, amb l'allau de protestes i peticions de dimissió que s'han succeït des de l'endemà mateix de -conèixer-se els fets, confirma la justesa del plantejament polític del Report de treball sobre la Campanya per a l'ús oficial de la llengua catalana (octubre de 1973 - gener de 1974), auspiciat per l'Assemblea de Catalunya. "Una campanya per l'oficialitat de la llengua catalana -diu el Report-, per la plenitud d'ús del català i reconeixença de tots els seus drets, no apareix com una -iniciativa d'interés secundari, sinó com un postulat de gran interés en la lluita per les llibertats democràtiques... Ha arribat el moment que les forces populars prenguin una iniciativa pública en aquest sentit -com en general en el de la lluita contra l'opressió nacional- i l'Assemblea de -Catalunya no pot desatendre-la".

D'acord amb aquest plantejament:

* Cal imposar l'ús oficial de la llengua catalana, segons l'Estatut d'autonomía, com a primer pas per a una plena normalització lingüística del català.

* Cal exigir escoles i centres d'ensenyament catalans, que en el nostre context seran necessàriament democràtics; admetre el ple dret de la llengua catalana com a vehicle de cultura; exigir, -tal com han demanat recentment els professors i estudiants de Bellaterra i d'altres centres universitaris, que la Universitat a Catalunya sigui nacional catalana; protegir les minories culturals residents a Catalunya implantant l'ensenyament en la seva llengua materna, amb aprenentatge del català com a segona llengua.

* Cal que el català tingui accés normal, sense traves directes ni indirectes, als mitjans de comunicació de massa, i que disposi de premsa diària, de publicacions periòdiques, de ràdio, de televisió, de cinema i de totes les formes necessàries per a una cultura de masses.

Aquestes reivindicacions s'han de fer extensives al País Valencià i a les Illes Balears, així com al País Basc i a Galícia, que també pateixen la persecució de les seves llengües i cultures respectives, un dels aspectes de l'opressió nacional.

Tot el poble de Catalunya està interessat en aquestes reivindicacions. I no solament els catalanoparlants: en efecte, com han expressat clarament en les nombroses accions democràtiques en què han intervingut amb un alt esperit combatiu, les masses immigrades tenen també un autèntic interès per l'ensenyament de la llengua catalana -interés confirmat per totes les enquestes que s'han fet sobre la qüestió-, per la qual cosa el manteniment de l'actual situació excloent no és sinó una evident discriminació que cal combatre per part de tots els demòcrates.

Per tot això, el Secretariat de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Catalunya s'adreça al poble perquè exigeixi:

* Dimissió de tots els "concejales" antidemocràtics.
* Elecció democràtica de tots els ajuntaments.
* Ús oficial de la llengua catalana.
* Escola catalana i democràtica.
* Llibertats polítiques i nacionals.

Aquest Secretariat fa una crida, doncs, a una àmplia campanya popular i a una decidida participació en totes les iniciatives democràtiques, que es trobin ja en curs o que es puguin produir, amb -vista a aconseguir els objectius proposats.

El Secretariat de l'Assemblea de Catalunya
març 1.975